

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.094/2016/4. szám

A Szegedi Ítéltábla Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pallós Zoltán ügyvéd) által képviselt **felperes neve Zrt. „f. a.”** felperes címe szám alatti székhelyű felperesnek - a **jogtanácsos neve** által képviselt **alperes neve** alperes címe szám alatti székhelyű alperes ellen kölcsön megfizetése és egyéb iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. december 15. napján kelt 7.G.40.125/2014/43. számú ítélete ellen - melyet a Szegedi Törvényszék 2016. január 29. napján kelt 7.G.40.125/2014/48. számon kiegészített - az alperes részéről 46. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 1.000.000,- (Egymillió) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az alperes a felperes egyszemélyes tulajdonosa.

A felperes és az alperes között több kölcsönszerződés jött létre összesen 289.000.000,- Ft tőke összegre, amelyben a felperes volt a kölcsönadó. A kölcsön kamattal terhelt visszafizetési határideje 2013. december 31. napja volt.

A felperes több fogyasztási helyen közműves ivóvízellátást és szennyvízelvezetés szolgáltatást nyújtott az alperesnek, melyek közül voltak olyan helyek, melyre szolgáltatási szerződés írásbeli rögzítésére nem került sor. Az alperes 2010-2013. december 31. közötti időszakban a szolgáltatási díjakat teljes körűen nem rendezte, a kibocsátott számlákat nem vitatta, azok ellen kifogással nem élt.

A Szegedi Törvényszék 16.Fpk.06-13-000524/13. számú végzésével a felperes felszámolási eljárását elrendelte. A felszámolási eljárás kezdő időpontja 2013. november hó 11. napja.

A felperes keresetében kérte a bíróságot, kötelezze az alperest összesen 545.965.111,- Ft, valamint ezen összegből a kölcsönszerződésekből származó 356.470.630,- Ft után 2014. január 1. napjától a kifizetésig, a 189.494.481,- Ft szolgáltatási díj után a keresetlevél előterjesztésétől a kifizetésig terjedő időre a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére

Az alperes kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság - a 15. sorszámú közbenső ítélet hatályon kívül helyezését követő újabb eljárás során - 22. sorszámú részítéletet hozott, melyben a 356.470.630,- Ft kölcsön visszafizetése iránti

keresetet elutasította. A részítélet 2015. május 27. napján jogerőre emelkedett.

A szolgáltatási díj tárgyában folytatódó eljárásban a felperes keresetét változatlanul fenntartotta.

Az alperes továbbra is kérte a kereset elutasítását. Arra hivatkozott, olyan szolgáltatási helyek tekintetében is díjigényt érvényesített a felperes, amelyek 2013. január hó 1. napjától más fenntartóhoz kerültek (iskolák, óvodák stb.), így azok tekintetében a teherviselési kötelezettsége nem áll fenn. Akként is nyilatkozott, hogy a kereset jogalapját nem vitatja és mintegy 178.722.880,- Ft szolgáltatási díj valószínűsíthetően megilleti a felperest (12. számú jegyzőkönyv 2. oldal 1. bekezdés). Utóbb ismételtén vitatta a követelést, azonban nem jelölte meg azon számlákat és fogyasztási helyeket, amelyek az álláspontja szerint nem tartoznak a helytállási kötelezettsége körébe. A részletes szakértői vizsgálatot követően a szakértői véleményre észrevételt nem tett. A szerződésekkel alá nem támasztott számlák tekintetében kérte a kereset elutasítását.

A 189.494.481,- Ft szolgáltatási díj vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem tárgyában az elsőfokú bíróság 43. számú ítéletében kötelezte alperest, fizessen meg a felperesnek 183.148.879,- Ft-ot, valamint ezen összeg után 2014. május hó 23. napjától a kifizetésig, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 700.000,- Ft perköltséget. Az ítélet indokolása szerint a felperes által már nyújtott szolgáltatásért járó ellenszolgáltatás nem minősül a víziközmű, víziközmű beruházás tulajdonjogához kötődő jognak, hanem a szolgáltatással a szolgáltatónál felmerült költségek - munkabér, működési költségek, egyéb kiadás - fedezetére szolgáló, ezért a szolgáltatót megillető díj. A közüzemi díjkövetelés tekintetében a felperes követelésének jogalapját fennállónak ítélte.

Elfogadta azon felperesi hivatkozást, hogy a Ptk. 388.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a közüzemi szerződés érvényesen létrejön a szolgáltatás igénybevételével is. Ebből következően a díjigényt nem kizárólag és nem önmagában a szerződéskötés ténye, hanem a szolgáltatás igénybevétele alapozza meg.

Az alperes ugyan vitássá tette a szolgáltatási díjfizetési kötelezettségét, azonban perbeli védekezése irreleváns volt, miután 2010-2013. közötti időszakban elfogyasztott ivóvíz és az ezzel összefüggő szennyvízhasználati díj képezte a követelés tárgyát. Erre az időszakra vonatkozóan az alperes egyetlen egy számlakifogásra sem hivatkozott, amely arra utalna, hogy nem vette igénybe a számlában írt mértékben és összegben a felperesi szolgáltatást. A közintézmények fenntartójának változása tekintetében sem terjesztett elő tényállást felhívás ellenére sem, nem tudta megjelölni azokat az intézményeket, amelyek a jogszabálynál fogva kikerültek fenntartási köréből és így azokkal kapcsolatban helytállási kötelezettség nem terheli.

A kétséget kizáróan bizonyította, az alperes által nem kifogásolt számlákban írt szolgáltatási díjkövetelés összege a szakértői vélemény alapján került meghatározásra, azt meghaladóan a jogszerű díjigényt a felperes bizonyítani nem tudta. Erre tekintettel a szakértői véleménnyel egyező mértékű szolgáltatási díj megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A bíróság 7.G.40.125/2014/48. számú kiegészítő ítéletével kötelezte a felperest, fizessen meg az államnak külön felhívásra 1.038.000,- Ft eljárási illetéket, míg megállapította, hogy 510.000,- Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását. Álláspontja szerint a becsatolt számlák alapján mindösszesen 50.376.483,- Ft követelés megalapozott.

A Vksztv. 51. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a víziközmű-szolgáltató a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetében a felhasználóval - felhasználási helyenként - közüzemi szerződést köt. A víziközmű-szolgáltatásba bekapcsolt ingatlan tekintetében a víziközmű-szolgáltató és a lakossági felhasználó között a közüzemi szerződés a víziközmű-szolgáltatás igénybevételével is

létrejön. E rendelkezés alapján a közüzemi szerződés a víziközmű-szolgáltató és a lakossági felhasználó között jön létre a közszolgáltatás igénybevételével. Jelen esetben azonban egyik fogyasztási helyen sem lakossági felhasználó vette igénybe a szolgáltatást, így az igénybevétellel közüzemi szerződések nem jöhettek létre. A fizetési kötelezettség csak akkor terheli az önkormányzatot, ha alanya a szerződésnek. Ha a fizetési kötelezettség az igénybevételen és nem a szerződésen alapszik, akkor helytállni az egyes intézmény köteles.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Rámutatott, az alperes fellebbezésében azt nem vitatta, hogy a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (Vksztv.) 79. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a közszolgáltatási szerződésekből eredő és a vagyonátruházás időpontja előtt már esedékessé vált vízdíj követelések olyan, a felperes által már nyújtott szolgáltatásért járó ellenszolgáltatások, amelyek nem minősülnek a víziközmű, víziközmű beruházás tulajdonjogához kötődő jognak, hanem a szolgáltatót megillető díjak.

Helyes az az ítéleti megállapítás, hogy 2010-2013. közötti időszakban elfogyasztott ivóvíz és ezzel összefüggő szennyvíz-szolgáltatás képezte a keresettel érvényesített követelés tárgyát, ugyanakkor az érvényesített követelést tanúsító számlák esetében alperes egyetlen egy esetben sem élt kifogással. Valamennyi számla feltünteti a konkrét fogyasztási helyet, amellyel kapcsolatos díjigényt felperes a számlával érvényesít. Az alperesnek tehát a közüzemi szerződés hiányában is volt és van lehetősége, hogy a fogyasztási helyet beazonosítsa, és ha a számla olyan fogyasztási helyet tüntet fel, amely esetében nem az alperes a szerződő fél, úgy a számlát megkifogásolja, vagy visszaküldje.

A felperes kifejtette, hogy a Ptk. 198. § (1)-(3) bekezdése szerint jogszabály szerződés kötését kötelezővé teheti. Szolgáltatásra irányuló kötelezettség és jogosultság jogszabályi rendelkezésből szerződéskötés nélkül is keletkezhet, ha a jogszabály így rendelkezik és a kötelezettet, a jogosultat és a szolgáltatást kellő pontossággal meghatározza. A Ptk. 387. §-a alapján közüzemi szerződés szerint a szolgáltató köteles meghatározott időponttól a felhasználó számára folyamatosan és biztonságosan felhasználói igénye szerint meghatározott közüzemi szolgáltatást - így különösen gázt, villamos energiát és vizet - nyújtani, a felhasználó pedig köteles időszakonként díjat fizetni. A Ptk. 388. § (1) bekezdése szerint jogszabály kimondhatja, hogy a szerződés a szolgáltatás igénybevételével jön létre.

A perbeli időszakban a 2012. december 31. napjáig hatályos, a közműves ivóvíz ellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a közműves ivóvíz ellátást és a közműves szennyvízelvezetést közüzemi szolgáltatásként határozza meg. A jogszabály úgy rendelkezik, hogy a szolgáltatást végző (a továbbiakban: a szolgáltató) az ivóvízművek, illetőleg a szennyvízelvezető művek (a továbbiakban együtt: víziközművek) üzemeltetésével köteles a bekötött ingatlan tulajdonosának, illetőleg egyéb jogcímen használójának (a továbbiakban együtt: fogyasztó) ivóvizet szolgáltatni, illetőleg az ingatlanon keletkező szennyvizek - továbbá egyesített rendszerű szennyvízelvezetés esetén a csapadékvizek - összegyűjtését, károkozás nélküli elvezetését és tisztítását elvégezni. A Kormányrendelet arról is rendelkezik, hogy a szolgáltatással, illetőleg a szolgáltató részére végzett víz- és szennyvíz átadás-átvételével a fogyasztónak a szolgáltatóval, illetőleg az átadónak az átvevővel szerződést kell kötnie a Korm. r. 3. § (1) bekezdésében meghatározott tartalommal.

A 2013. január 1. napjától hatályos Vksztv. 51. § (3) bekezdése értelmében a víziközmű-szolgáltató a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetében a felhasználóval - felhasználási helyenként - közszolgáltatási szerződést köt. A víziközmű-szolgáltatásba bekapcsolt ingatlan tekintetében a víziközmű szolgáltató és a lakossági felhasználó között a közszolgáltatási szerződés a víziközmű-szolgáltatás igénybevételével is létrejön. A Vksztv. 55. § (1) bekezdése az ingatlan tulajdonosának a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó kötelezettségéről rendelkezik.

A Korm. r. 3. § (1) bekezdése a szolgáltató és a fogyasztó közüzemi szerződés megkötésére irányuló kötelezettségéről szól. A 3. § (1) bekezdéséből értelemszerűen következik, hogy a szerződéskötési kötelezettség egyben a szerződés írásba foglalására irányuló kötelezettséget is jelent. A Korm. rendelet ugyanakkor nem rendelkezik az alaktság megsértésével kötött, vagy valamely tartalmi elem tekintetében hiányos szerződés semmisségéről.

A 2013. január 1. napjától hatályos Vksztv. 51. § (3) bekezdése kifejezett rendelkezést tartalmaz arra, hogy a víziközmű-szolgáltató és a lakossági felhasználó között a közszolgáltatási szerződés a víziközmű-szolgáltatás igénybevételével is létrejön, de a nem lakossági fogyasztó esetében sem zárja ki a szerződés létrejöttét a szolgáltatás igénybevételével.

A fentiekből következően a szolgáltatás nyújtására kötelezett víziközmű és a szolgáltatás igénybevételére kötelezett fogyasztó között a szerződés a szolgáltatás igénybevételével - ráutaló magatartással - a szerződés írásba foglalása nélkül is létrejön.

A fellebbezés nem alapos.

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a felek közötti kölcsönszerződések tekintetében részítéletet hozott, mely részítélet jogerőre emelkedett, majd a szolgáltatási díj tárgyában hozott ítéletet, így a fellebbezés tárgya kizárólag a vízdíj-szolgáltatás ellenértéke volt.

A közszolgáltatási szerződésből eredő vízdíj követelés tárgyában az ítéletábra a Gf.III.30.063/2015/4. számú végzésben, a Gf.III.30.502/2015/4. számú ítéletben, valamint Gf.III.30.503/2015/6. számú ítéletben kifejtett álláspontját is fenntartja. A társulat által már nyújtott szolgáltatásért járó ellenszolgáltatás nem minősül a víziközmű, a víziközmű beruházás tulajdonjogához kötődő jognak, hanem a szolgáltatással a szolgáltatónál felmerült költségek - munkabér, működési költségek, egyéb kiadás - fedezetül szolgáló, ezért a szolgáltatót megillető díj. Így a közszolgáltatási szerződésekből eredő szolgáltatási díjkövetelés nem része a víziközmű vagyonnak, ez a díj nyújt fedezetet a társaság működésére, mely működéssel kapcsolatos költségeket a felperes azok felmerültekor vagy már kifizette, vagy ha teljesítésre nem került sor, akkor a felszámolási eljárásban a hitelezői követelések fedezetét képezi. A felperesi követelés jogalapja ezért fennáll.

A követelés összecszerúsége tárgyában a felperes helyesen érvelt. A felperes a konkrét fogyasztási helyekre számlákat állított ki, melyeket az alperesnek megküldött. A számlák alapján a fogyasztási helyek beazonosíthatóak. A számlákat alperes nem kifogásolta, ha a felperes olyan fogyasztási helyre bocsátott volna ki számlát, amely esetében nem az alperes a fenntartó (megrendelő, fogyasztó, felhasználó), ahol állítása szerint „alanyváltozás történt”, akkor azt a perben utólag is konkrétan megjelölhette volna. Az alperes azonban a felperes által csatolt számlák ismeretében sem hivatkozott arra, hogy megjelölt fogyasztási helyeken „alanyváltozás történt”. Kizárólag azt kifogásolta, hogy írásbeli szerződés nem áll rendelkezésre.

A felperesi levezetésnek megfelelően az igénybe vett kötelezően szolgáltatott víz ellenértékét az alperesnek meg kell fizetnie, függetlenül attól, hogy írásba foglalt szerződés rendelkezésre áll-e vagy sem. A perben az összecszerúség megállapítása körében szakértő került kirendelésre és a szakértői véleményben foglaltak alapján az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett az alperes marasztalásáról.

Megjegyzzi az ítéletábra, hogy az alperes egyfelől megrendelői pozícióban volt, de másfelől az alperes a víziközmű zrt. egyszemélyes tulajdonosa (részvényese) is, ezért a felperesnél a szerződési rend fenntartása, ellenőrzése ilyen minőségben is terhelhette.

Mindezek miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján - helyes indokai szerint - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a felperes részére perköltség fizetésére köteles, melynek mértékét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezett pertárgyérték, valamint a perben kifejtett ügyvédi munka mennyisége alapján mérsékelt összegben állapított meg a rendelkező részben foglaltak szerint.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 2.500.000,- Ft illeték viseléséről az ítélőtábla a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésében foglaltak alapján rendelkezett.

S z e g e d , 2016. június 3. napján

Dr. Kemenes István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.. Dobler László s.k.
előadó bíró

táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő